

CUPRINS

<i>Introducere</i>	9
I. Relațiile internaționale ale României în ajunul celui de-al doilea război mondial	
I.1. Principii și obiective de politică externă	11
I.2. Continuitate și tendințe de schimbare a politicii externe românești sub influența evenimentelor internaționale	15
I.3. Politica externă a României la începutul regimului de autoritate monarhică	26
II. O politică externă de pace și echilibru	
II.1. România și Acordul de la München	32
II.2. România și criza internațională din primăvara anului 1939	38
II.3. Tratatul economic româno-german din 23 martie 1939	41
II. 4. Garanțiile anglo-franceze din 13 aprilie 1939	44
II.5. Pactul Ribbentrop-Molotov și izolarea internațională a României ..	50
III. Relațiile externe ale României între neutralitate și nonbelligeranță	
III.1. Neutralitatea – opțiune politică realistă	57
III.2. Solidaritate cu Polonia	63
III.3. Diplomația românească și „Blocul Neutrilor”	68
III.4. Abandonarea neutralității și trecerea la nonbelligeranță	70
IV. România sub dictatul marilor puteri totalitare	
IV.1. Notele ultimative sovietice din 26 și 27 iunie 1940	75
IV.2. De la ultimatum la agresiune militară	82

IV.3. Dictatul de la Viena din 30 august 1940	82
IV.3.1. Eșecul negocierilor româno-ungare și „Arbitrajul” germano-italian	93
IV.3.2. Consecințe pe plan intern și internațional	99
IV.4. Cedarea Cadrilaterului dobrogean	107

V. Reorientarea politico-diplomatică a României spre Germania și Italia

V.1. Instaurarea regimului Antonescu și primele sale acte de politică internă și externă	113
V.2. Intrarea unor mari unități și comandamente ale Wehrmacht-ului în România	119
V.3. Aderarea României la Pactul Tripartit	123
V.4. România își apără suveranitatea la Gurile Dunării	132
V.5. Blitzkrieg în Balcani și poziția României	139

VI. Avatururile diplomației române în vreme de război

VI.1. Război de reîntregire națională și diplomație la nivel înalt	145
VI.2. Evoluția relațiilor româno-germano-italiene după eliberarea Basarabiei și Bucovinei de Nord	148
VI.3. Starea de război între România și marile puteri occidentale ...	155
VI.4. Tentative politico-diplomatice de scoatere a României din război	158
VI.4.1. Propunerile sovietice de armistițiu din aprilie 1944 ...	169
VI.4.2. Ultimele încercări de ieșire a României din război (până la 23 august 1944)	173

VII. Trecerea României de partea Națiunilor Unite

VII.1. Actul de la 23 august 1944 și continuarea bătăliei armistițiului ...	178
VII.2. Convenție de armistițiu sau act de capitulare ?	185
VII.3. România în război alături de Națiunile Unite	195
VII.3.1. Consecințele Actului de la 23 August 1944 asupra evoluției războiului în Europa	195
VII.3.2. Continuarea participării României la război după evenimentele din august 1944	201
VII.3.3. Un bilanț al contribuției României la război alături de Națiunile Unite	204
VII.4. Luptă pentru putere sub control sovietic	206
VII.5. Instaurarea guvernului dr. Petru Groza, la 6 martie 1945	212

VIII. România și organizarea relațiilor internaționale postbelice. 1945-1947

VIII.1. Premise ale reglementărilor de pace în Europa	218
VIII.2. Problemele românești în dezbaterile Conferinței de pace de la Paris din 1946	227
VIII.3. Opoziția și exilul apără interesele României	237
VIII.4. Definitivarea și semnarea Tratatului de pace între România și Puterile Aliate și Asociate	244

IX. Relațiile internaționale ale României în perioada 1947-1964

IX.1. Condițiile internaționale ale instaurării regimului socialist totalitar	247
IX.2. Instaurarea modelului sovietic de totalitarism	251
IX.3. De la dominația sovietică la autonomie în politica externă	256
IX.3.1. Evoluția relațiilor internaționale ale României până în 1955	256
IX.3.2. România și noul regim al navigației pe Dunăre	260
IX.3.3. Relațiile româno-sovietice sub semnul destalinizării ..	261
IX.3.4. Lichidarea sovromurilor	265
IX.3.5. Retragera trupelor sovietice din România	266
IX.4. Începutul afirmării României pe scena internațională postbelică	270
IX.5. Declarația din aprilie 1964	277

X. Diplomația română după 1964; între confruntare și destindere în relațiile internaționale

X.1. Evoluția internă și politica externă	282
X.2. România și „Primăvara de la Praga”	290
X.3. O semnificativă deschidere diplomatică	295
X.4. Diplomația română în fața Conferinței pentru Securitate și Cooperare în Europa	297

XI. Contextul internațional al prăbușirii regimului socialist totalitar

XI.1. De la liberalizare politică la neostalinism	304
XI.2. Discreditarea și izolarea internațională a regimului Ceaușescu	312
XI.3. Pecetea întâlnirii Bush-Gorbaciov din Malta	320

XII. Relațiile internaționale ale României la sfârșitul secolului XX și la începutul secolului XXI

XII.1. Coordonate ale unei noi politici interne și externe românești	331
XII.1.1. 22 decembrie 1989: moment de răscruce în istoria poporului român	331
XII.1.2. Primele recunoașteri internaționale ale noului regim ..	338
XII.2. Începutul construcției noii democrații românești	340
XII.3. Politica externă a României sub înrâurirea unor mari schimbări pe arena internațională	352
XII.3.1. Integrarea europeană și euroatlantică – opțiune fundamentală a României	359
XII.4. Aderarea României la Alianța Nord-Atlantică	363
XII.5. Drumul României spre Uniunea Europeană	371
XII.5.1. Tratatul de Aderare a României la Uniunea Europeană	379
XII.6. Semnificația integrării europene a României	384
XII.6.1. 1 ianuarie 2007 – momentul istoric al aderării României la Uniunea Europeană	389
<i>Bibliografie</i>	393